

²³När de var ensamma, vände sig Jesus till lärjungarna och sade: "Saliga är de ögon som ser det ni ser. ²⁴Ty jag säger er: Många profeter och kungar ville se vad ni ser, men fick inte se det, och höra det ni hör, men fick inte höra det." ²⁵Då kom en laglörd fram och ville snärja honom och frågade: "Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv?" ²⁶Jesus sade till honom: "Vad står skrivet i lagen? Vad läser du där?" ²⁷Han svarade: "Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft och av hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv." ²⁸Jesus sade till honom: "Du svarade rätt. Gör det, så får du leva." ²⁹Då ville mannen försvara sig och frågade Jesus: "Vem är då min nästa?" ³⁰Jesus svarade: "En man var på väg från Jerusalem ner till Jeriko och råkade ut för rövare. De slet av honom kläderna och misshandlade honom. Sedan gav de sig av och lämnade honom där halvdöd. ³¹En präst kom händelsevis ner samma väg, och när han fick se mannen gick han förbi. ³²På samma sätt var det med en levit. Han kom till platsen, såg mannen och gick förbi. ³³En samarit som färdades samma väg kom också dit. När han såg mannen, förbarmade han sig över honom. ³⁴Han gick fram till honom, hällde olja och vin i hans sår och förband dem. Sedan lyfte han upp honom på sin åsna, förde honom till ett värdshus och skötte om honom. ³⁵Nästa dag tog han fram två denarer och gav åt värdshusvärdens och sade: Sköt om honom, och kostar det mer skall jag betala när jag kommer tillbaka. ³⁶Vem av dessa tre tycker du var en nästa för mannen som hade råkat ut för rövare?" ³⁷Han svarade: "Den som visade honom barmhärtighet." Då sade Jesus till honom: "Gå du och gör som han."

(Lukasevangeliet 10:23-37)

*Herre öppna våra öron att höra Din röst och göra som Maria
att vi bevarar och begrundar allt Ditt Ord i våra hjärtan. Amen!*

Dagens predikotext börjar med Kristi Ord till sina lärjungar: ”**Saliga är de ögon som ser det ni ser. Ty jag säger er: Många profeter och kungar ville se vad ni ser, men fick inte se det, och höra det ni hör, men fick inte höra det.**” (vv.23b-24) Profeterna och kungarna visste att en dag skulle den utlovade Frälsaren komma. Dom viste att den dagen skulle komma om vilken profet Malaki skrev, dagen när ”**rättfärdighetens sol gå upp med läkedom under sina vingar.**”¹ Rättfärdighetens Sol, Frälsaren Jesus Kristus var och är i centrum även i det Gamla testamentet. Denna Sols nådestrålar hade genom Guds löfte, evangeliets budskap, fått uppväcka tron i deras hjärta som förtröstade på Honom. Detta är sant även på den gammaltestamentliga tiden. Aposteln Petrus skriver: ”**Det var denna frälsning som profeterna sökte och forskade efter, de som profeterade om den nåd som ni skulle få. De undersökte vem eller vilken tid Kristi Ande i dem visade på, när han förutsade Kristi lidanden och den härlighet som skulle följa.**”²

Lukas skriver i början av det 10:de kapitlet om de 70 (eller 72) lärjungar som hade fått uppdraget att bota de sjuka ”**och säga till folket: Guds rike är nu hos er**”³ i de städer där man tog emot dem. Kristi Ord var och är kraftigt. I Jesu namns kraft var demonerna tvungna att tuga och försvinna, sjukdomarna blev botad och själar som var fängslat med satans kedjor blev befriade och fick nåd och frid. Evangeliet hade börjat sin marsch; först i Jerusalem och Israel, men efter pingstdagen erövrade det Goda budskapet ett folk efter ett annat.

¹ Malaki 4:2.

² 1.Petr. 1:19,11.

³ Luk. 10:10.

Simeon och profetissan Hanna hade privilegiet att få se Kristus, Herrens Smorde som de hade väntat på. Dom var i gränsen mellan det Nya och det Gamla testamentet. Samma tro och förväntning hade funnit i de troendes hjärta som hade levt före dem. Gamla testamentets troende väntade på samma Kristus vilken Simeon prisade Gud med sina ord när han sade: **”Ty mina ögon har sett din frälsning, som du har berett att skådas av alla folk, ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel.”**⁴ Detta ljuset var Guds egen Son.

Israels folk hade fått Guds lag och en speciell status bland alla folk. Dom hade fått lagen som lovade frälsning, men det var ett villkorat löfte. Gud hade sagt: **”Mina domslut skall ni följa och mina stadgar skall ni handla noggrant efter. Jag är HERREN, er Gud. Ja, ni skall hålla fast vid mina stadgar och lagar, ty den människa som följer dem skall leva genom dem.”**⁵ Herren säger också: **”Ni skall helga er och vara heliga, ty jag är HERREN, er Gud. Ni skall hålla mina bud och följa dem. Jag är HERREN, som helgar er.”**⁶ Vägen till det eviga livet var tydligt beskriven i lagen: Håll hela lagen och var helig, annars är den enda vägen den eviga döden, helvetet. Lagen tolererar inte en enda svaghet i människan, ingenting som är tecken på syndighet. Du ska vara helt och 100% perfekt eller helt och hållet förbannad under Guds vrede i evighet. Lagen är helig och perfekt. Gud är helig och barmhärtig. Om Gud inte skulle vara nådig och barmhärtig, om Han inte skulle vara kärleken, skulle jag inte stå här idag framför er eller du sitta där och lyssna. Nej, vi skulle genast falla ner till den eviga elden och brinna under Guds vrede för evigt! Från Gamla testamentet ser man klart lagen och dess budskap. Där finns också evangeliet, men det strålar klarast i det Nya testamentet från Jesu person, i Hans Ord och gärningar.

När Jesus hade förklarat saliga de ögon som ser vad Hans lärjungar såg, **”Då kom en laglörd fram och ville snärja honom och frågade: ”Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv?”**” (v.25) Att denna laglärda försökte snärja Jesus med sin fråga visar att han inte förstod vad Kristi lära var. Han måste ha tänkt att han själv är klokare och viktigare än Jesus – han var ju laglörd! – och ville visa sin klokhet och fromhet. Hur reagerar Jesus och vad gör Han? Lyssna på vad Han säger och med vilket vapen Han går till rätta med andligt blinda människor. **”Vad står skrivet i lagen? Vad läser du där?”** (v.26) frågar Jesus av den laglärda. Vad gjorde Kristus när han frestades av djävulen i öknen? Han använde det enda vapen som är effektivt mot djävulen och hans intriger, Han använde **”Andens svärd som är Guds ord.”**⁷ Jesus tar mannen till Guds Ord, till Bibeln.

Den laglärda visste vad som står i Bibeln, i lagen, och svarade helt rätt: **”Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft och av hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv.”** (v.27) Jesus godkänner hans svar och säger: **”Du svarade rätt. Gör det, så får du leva.”** (v.28) Herren svarar enligt Guds eget Ord, med den fullkomliga lagen: Gör det, så får du leva. Den laglärda visar genom sin attityd att hans hjärta var mörkt och dött. Han försöker försvara sig och ställer en ny fråga! **”Då ville mannen försvara sig och frågade Jesus: ”Vem är då min nästa?”**” (v.29). Mannen tänkte visa att han har genomfört vad Guds lag kräver. Han trodde att han kan stå framför Gud med sina gärningar. Men på samma gång underskattade han Gud och överskattade sig själv. Han trodde att han hade förtjänat det eviga livet med sitt liv. Men han hade fel. Han som var en laglörd kände inte lagens kraft. Han tog inte seriös på vad Gud hade sagt om människans ondska och förfall. När han inte kunde uppfylla alla lagens krav försökte han ändra lagens krav till en nivå som var bra för honom. Enkelt sagt: den laglärda hade ingen aning om vad Guds helighet och rättvisa betyder! I sitt hjärta förstod han varken Guds helighet eller rättfärdighet. Mannen förstod lagen med huvudet, men trodde mer på sig själv än på Gud. Annars skulle han ha fallit ner vid Jesu fötter och bett om förlåtelse och hjälp. Men det gjorde han inte. Han ville försvara sig och visa – hur bra och from han verkligen är!

---

⁴ Luk. 2:30-32.

⁵ 3.Mos. 18:4,5.

⁶ 3.Mos. 20:7,8.

⁷ Ef. 6:17.

Människornas egentliga gud eller gudar – enligt den förklaring som vår lärofader ger – är inte bara Bal, Buddha, Allah eller Solen, stjärnorna och djävulen. Luther skriver i Stora katekesen att: **”allenast hjärtats förtröstan och tro gör både Gud och avgud.”** Mannen i dagens text hade sin gud, men det var inte Herren, Bibelns Gud, utan den laglärdas gud var han själv! Han trodde på sig själv och hade sin förtröstan på sin egen rättfärdighet inför Gud.

Kära vän, var söker våra hjärtan efter förtröstan och hjälp? Är vår förtröstan och grundläggande tro på Bibelns Gud, i evangeliet om Kristus Jesus eller är det på något annat? Hur förfärligt det skulle vara om det på den sista dagen skulle bli uppenbart att din eller min förtröstan har satts till en avgud: en avgud som kan heta vad som helst som har varit den till vilken vi har satt vår förtröstan och tro på! Det får vara bankonton, någon människa eller våra egna gärningar. Allt kommer att brinna upp i elden om vi inte har vår trygghet, förtröstan och tro i Honom som är den enda vägen till livet. Jesus säger: **”Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.”**⁸ Hittar du i ditt hjärta det enda hållbara skydd som skyddar dig från den Levande Gudens rättfärdiga och heliga vrede? Hittar du i dig själv den grund på vilken du vågar stå framför Honom som **”är en förtärande eld, han är en nitälskande Gud”**⁹? Om vi tror att vi hittar det eviga livets källa i oss själva, i vår kärlek till Gud och våra goda gärningar, kan jag säga: då är vi på den farligaste vägen! Om vi tror det är tillräckligt inför Herren att vi är medlemmar i en bekännelsetrogen kyrka eller i någon humanitär organisation och att Gud ser mellan fingrarna vad gäller våra brister, så har vi fel. Vi måste ha en helighet som håller framför Gud annars måste vi bli straffad för våra synder! Guds lag har ingen nåd, den visar oss inte en slarvig och senil Gud som sitter på ett moln. Nej, lagen visar Guds helighet och rättvisa. Ingen människa kan uppfylla en enda del av den i sig själv inför Gud: **”Ty den som håller hela lagen men bryter mot ett enda bud är skyldig till allt”**¹⁰, skriver Jakob. Enbart det att vi har blivit till och födda i synd¹¹ är tillräckligt för att dra över oss förbannelsen som Gud förkunnade över människosläktet efter syndafallet. Arvsynden är i sig själv tillräckligt, den är ju den källa varifrån alla syndiga gärningar, otro och hädelse hämtar sin kraft.

Textens laglärda förtröstade på sig själv och sin egen rättfärdighet, men han fick inte en enda bekräftelse på sin ”frälsningsväg” av Jesus. Så länge man tror på sig själv eller på något annat än den ende rättfärdige Guden, så länge måste man krossa sådana avgudar med Lagen. Lagen för oss till hopplöshet, och det är dess ämbete. Den ska döda oss, döda vårt felaktiga förtroende för oss själva, på andra människor och religioner. Hur är det möjligt att undvika helvetet och den eviga förbannelsen? Hur är det möjligt att bli frälst? Det var ju också den laglärdas fråga, men han frågade inte med ett förkrossat och desperat hjärta. Den Helige Ande har i Bibeln bevarat för oss lärjungarnas frågan till sin Mästare: **”Vem kan då bli frälst?”**¹² Vad skulle du svara? Och vad svarar dom som litar på sig själva, på sitt eget beslut att bli kristen eller sin egen godhet? Det finns bara ett rätt svar, och det är Frälsarens egen svar: **”För människor är det omöjligt, men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt.”**¹³ Hörde du vad Jesus säger? Han vänder vår förtröstan mot Gud – och bara Gud! För Gud är det möjligt att även frälsa mig och dig! Vilken nyhet, den goda nyheten. Och Bibeln visar att det är inte bara möjligt för Gud att frälsa oss utan att det är just det Han gör! **”Ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat.”**¹⁴

Goda gärningar kan inte frälsa oss, men som frälsta gör vi goda gärningar. Goda gärningar är en frukt av Guds kärlek och evangeliets Ord i de troendes liv. Vi behöver alla den egentliga

---

⁸ Joh. 14:6.

⁹ 5.Mos. 4:24.

¹⁰ Jak. 2:10.

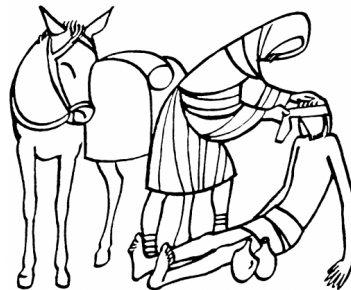
¹¹ Ps. 51:7.

¹² Mark. 10:26.

¹³ Mark. 10:27.

¹⁴ Luk. 19:10.

Barmhärtige Samaritens hjälp mot Satan och synden som har slagit och gjort oss andligt döda. Vi har ett behov av att Kristus Jesus gör oss levande och friska med Sin olja och Sitt vin, med evangeliets läkemedel. Vi behöver alla vara i Hans vårdnad även när Han "är bortta." När Kristus har lyft oss upp och burit oss till värdshuset, till Kyrkan, behöver vi Hans kärleksfulla omvårdnad här också. Genom Ordet och sakramenten sköter Kristi Kyrka om oss genom de tjänare som Gud själv har kallat att förvalta nådemedlen. Idag har jag inte möjlighet att fördjupa mig mer i den underbara berättelsen om den barmhärtige samariten. Men när vi läser den kan vi fråga var i berättelsen vi hittar oss själva? Är vi som prästen? Leviten? Rövaren eller den slagne och rånade mannen? Är vi som värdshusvärderna eller kanske som samaritens åsna? Hur som helst, vi ser att alla blir kallade att visa barmhärtighet mot sin nästa. Den barmhärtige samariten är en förebild för oss alla. Även om det kristna livet – helgelsen – i sig själv alltid är bristfälligt här på jorden, ska vi i alla fall låta Guds evangelium bära frukt genom oss i våra gärningar också. Och detta är också vad en kristen vill: Leva till Guds ära. Paulus skriver: **"Låt Kristi frid regera i era hjärtan, den frid som ni blev kallade till i en enda kropp, och var tacksamma. Låt Kristi ord rikligt bo hos er med all sin vishet. Undervisa och förmana varandra med psalmer, hymner och andliga sånger och sjung med tacksamhet Guds lov i era hjärtan."**¹⁵ Bara i Kristi frid kan vi göra gärningar som behagar Gud. Herrens nåd **"är var morgon ny, ja, stor är din trofasthet."**¹⁶

På Golgata slog Lagens blixtnedslag med all kraft på Guds Lamm som frivilligt istället för mig och dig tog Guds vrede på sig när han bar våra synder. På Golgata strålar också Evangeliets Sol med den klaraste härlighet, när Han som uppfyllt lagen i vårt ställe och som bar våra synder och tog straffet på sig frivilligt ropar: **"Det är fullbordat."**¹⁷ Där är vår frid, där är vårt liv: I Guds Son. Paulus skriver att vår Herre Jesus **"utlämnades för våra syndernas skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull."**¹⁸ Aposteln Johannes vittnar i början av Uppenbarelseboken om Jesus Kristus **"som älskar oss och har friköpt oss från våra synder med sitt blod"**.¹⁹ Det är Gud, den kärleksfulle och barmhärtige Fadern, Sonen och den Helige Ande som är i centrum av alla apostlarnas förkunnelse. Liksom Paulus och Johannes vänder också Petrus vår uppmärksamhet mot Jesus och försoningen som finns i Hans blod. Han skriver, att vi är friköpta **"med Kristi dyrbara blod, som med blodet av ett lamm utan fel och lyte. Han var utsedd redan före världens skapelse men har i dessa sista tider uppenbarats för er skull, ni som genom honom tror på Gud, som uppväckte honom från de döda och gav honom härlighet, så att er tro och ert hopp står till Gud."**²⁰ Du får gömma dig i Kristus och tro att alla dina synder är förlättna i Hans helige namn! Med dessa evangeliets ord och hållbara löfte vill jag avsluta min predikan. Amen!²¹

***"Vår Herre Jesu Kristi nåd,
Guds kärlek och den Helige Andes gemenskap
vare med er alla."***

*Pastor Jan-Erik Tiri
www.lutherdom.se*

¹⁵ Kol. 3:15,16.

¹⁶ Klag. 3:(22,)23.

¹⁷ Joh. 19:30.

¹⁸ Rom. 4:25.

¹⁹ Upp. 1:5.

²⁰ 1.Petr. 1:19.

²¹ 2277 ord.